

Illustreret Tidende.

Nr. 477.]

Kommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 15. November 1868.

2 Kdr. Aartalet.

10de Bind.

Indhold.

„Kong Hans' Gaard“ i Aalborg, af D. S. Wulf. — Søster Anne, efter „All the Year Round“ oversat af E. Moltke. (Stattet.) — En Tour til „Dammningen“. — Vincents nye Locale. — Pater Claret og Mariori. — Ugens Politik. — Literatur. — Fra Waage i Gudbrandsgaarden.

„Kong Hans' Gaard“ i Aalborg.

For den øverste Ende af Gammel-Torv i Aalborg, der strækker sig fra Vest nedad mod Østeraa, hæver sig en Gaard, som ved sin Størrelse, sin eiendommelige Stil og sit Bygningsmateriale, de fra vore gamle Kirker og Klostre be- kjendte store Munkesteen, strax tilbrager sig en særlig Op- mærksomhed. Med sin Hovedfacade mod Ost ud mod Torvet kneiser den frit, uden at nogen Nabo- bygning tager Synet fra den, hvilken Vælggenhed tildeels skyldes den Om- stændighed, at den mod Syd stødte op til Budolphs Kirkegaard, som indtil dette Aarhundredes Begyndelse, da „Almeen- kirkegaarden“ blev anlagt udenfor Byen, naaede lige til dens Fod, medens den nu er forvandlet til en Gade og aaben Plads. Den søndre med Bindinger og Takker prydede Gavl er, tilligemed det nærmeste Tag af Huset, en senere Tilbygning, hvilket bestemt fremgaar saavel af Muurværket som af Sparve- værket i Taget. Om Bygningens tid- ligere Udseende læses i et Maaalebrev af 1715 følgende: „Foran samme grund- murede Hus findes en Kortoft med et Bislag, som strækker sig fra bemeldte grundmurede Huses Hjørne til en høj udhuggen Steens Kant ud til Gammel- Torv tre og en halv Alen. Naf paa samme Kortoft er en Kjælderhals og en opmuret Hjeltebod ud til Torvet, som strækker sig lige med Bislaget og hen til Havens Bindingsmur. Uden- for ommeldte Bislag staae to store Vinde.“

Til denne Gaard, hvis Materiale peger hen mod Tiden for Reformationen, henfører Sagnet Kong Hans' Død, og vi skulle søge at vise, hvilken Sandsynlighed der er for, at det taler Sandhed. Historien beretter, at Kong Hans i Slutningen af Aaret 1512 paa en Reise omkring i Riget kom til Ribe. Her blev han imidlertid standset af en stor Vandflod, og først i Begyndelsen af næste Aar kunde han drage videre. Dog var Vandet endnu ikke ganske sunket, og da han kom til Larm Kjør ikke langt fra Stjern Na, var Veien oversvømmet, og skjøndt han tog sig Veivisere, forveilede han dog Veien, Fæsten snublede under ham, og han styrte af og forflog sig flent. Først

tørre Klæder fortsatte han desuagtet Rejsen til Viborg, og derfra, skjøndt syg, til Aalborg, hvor han efter nogle Dages Forløb døde den 20de Februar 1513.

I Aalborg havde Kong Hans dengang en tro Tjener i den især fra Christiern II's Historie bekjendte Tolder, siden Borgemeester og Lensmand paa Aalborgshuus, Hans Bartho- lomeusfen, som nogen Tid i Korveien var forflyttet herhen fra Odense, og der er Sandsynlighed for, at han netop eiede den store Gaard paa Torvet; thi blandt nogle gamle Per- gamentskilder, som Borgemeester Henrik Grotum havde i Forvaring i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, fandtes et af 1572 fra Anne Hansdotter til Henrik Piphering paa „hendes Stenhus, som kaldes Toldergaarden paa Torvet“, hvilket Navn den endnu bevarer i de næste Skjeder af 1593 og 1595. Naar nu ingen af Tolderne nærmest før eller efter

ham har haft noget mere bekjendt Navn, kan man vel slutte, at der ved Toldergaarden sigtes til Hans Tolder, og naar fremdeles Aalborg Slot dengang var meget forfaldet, tør man vel slutte videre, at Sagnet har Ret, og at Kongen er død her, hvor hans Ven kunde byde ham et passende Her- berge; dog skal det villigt indrømmes, at Alt beroer paa Gissning og at fuldt historisk Beviis savnes. — Men Sagnet er gaaet endnu videre og har endog villet paavise det Bærelse her i Gaarden, hvori Kongen skal have ubaandet, idet man har henpeget paa en i Steen udhugget Ramintramme, som skal have prydet Kongens Sygeværrelse; men denne Ramme er et temmelig raat udført Haandværksarbejde, som beviisligt kan henføres til en langt senere Tid. I Aaret 1668 skjædede nemlig Borgemeester og Apotheker Daniel Salow Gaarden til sin Svigersøn, Tolder Lucas Hansen, gift med hans Datter Cathrine, og da der i to Vaabenstolde øverst tilhøire og tilvenstre i Rammen læses Bogstaverne L H S (Lucas Han- sen) og C C (Cathrine Salow), er der- ved Tiden for dens Opsættelse omtrent givet.

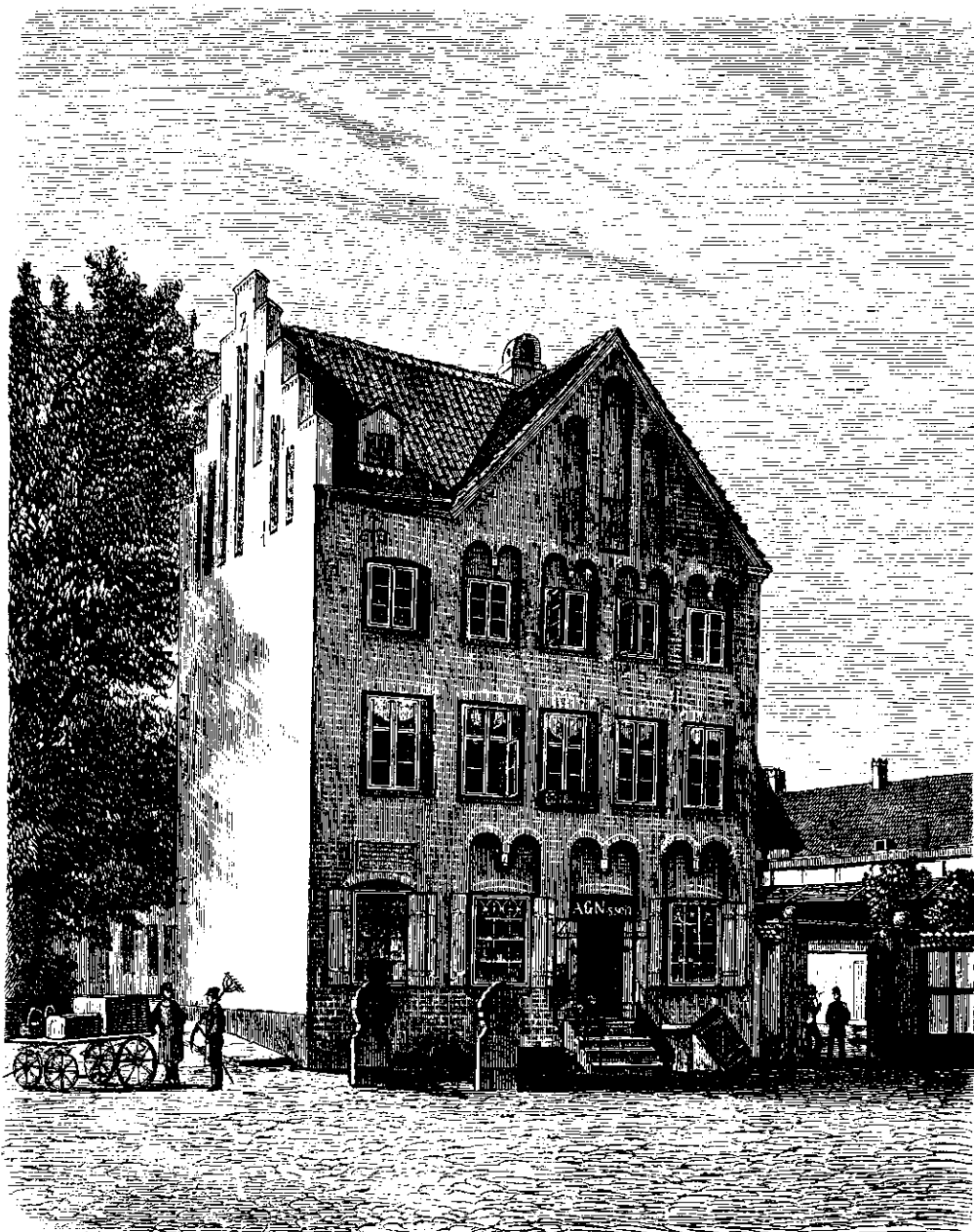
Denne Gaard har altid nydt en stor Anseelse, idet dens Eiere have hørt til Byens fornemmere Mand, saa- ledes Borgemeestrene Poul Popp, Di- derik Grubbe, Christen van Ginckel og Daniel Salow, Statsraad F. L. S. v. Peng til Hjeltebro og Skovsgaarde i Byen, og Stiftsprovst S. C. Bygum, af hvem den 1754 blev solgt til Kjøb- mand Anders Laurfen Gisvad for 1800 Rd. Courant. I den Gisvadske Familie forblev Gaarden — med en kort Afbrydelse fra 1772 til 75, da den eiedes af Justitsraad og Amts- forvalter Christen Christensen — indtil langt ind i dette Aarhundrede, og „Fædrelandets“ ene Udgiver, S. S. Gisvad, er født her.

Over det søndre af de nederste Vinduer er indfat en Steen med et Mindevers i Anledning af en farlig Jdssoaabe, som den 11te August 1663 hjemstogte Byen ved Budolphs Kirke, hvorom kan læses nærmere i „3ydfte Efterr.“ 1768 S. 221. Verset lyder saaledes:

Tusind Seghunder Thresindstio oc
Threy

Den XI Augusti D Schrachliger Ey!
Da Offuer oc Om mig Ilden Brende
Min Gud Fordærffuelen Dog Affuende.
Derfor Hannem Altid Vær at Være
Lof oc Wiisdom, Thach, Priiis, Krafft
oc ære.

Lige foran dette og det næste Vindue staae to store Steene, som nu ere fredebe Mindemærker, og som bære følgende, paa Kirkelokker meget almin- delige Indskrift med Munkedogstaver:

„Kong Hans' Gaard“ i Aalborg. Efter et Photographi af S. Tonnes.

- 1) O REX GLORE XPE VENI CUM PACE . . .
 2) ANNO MDCXXI MRS MARIA ANNA
 3) O, Du Grens Drot, Kristus, kom med Bred.
 Aar 1521. Jesus Maria Anna.

Hvorfra disse Stene strive sig, og hvorledes eller hvor-
 naar de ere komne paa denne Plads, derom savnes Efter-
 retning, med mindre der skulde sigtes hertil i det ovenfor
 omtalte Maalebrev af 1715.

Det er Billedet af denne gamle Gaard, vi herved ville
 søge at bevare, idet vi dertil benytte et Photographi af
 H. Lannies i Valborg, hvorved vi skulle gjøre opmærksom
 paa de særegne Banfeligheder ved at faae den smukke syd-
 lige Gaard til at træde rigtigt frem; thi deels havde Torvet
 sig for stærkt op mod Bygningen, deels vilde Afstanden blive
 for stor, saa at Billedet blev meget lille, og derfor maatte
 der til Aftagningen vælges et Mindue paa første Sal i den
 store Kjøbmandsgaard paa Hjernet af Torvet og Strand-
 stien, hvilket altsaa bliver det rette Standpunkt for Beskuelsen.
 D. S. Wulff.

Søster Anne.

(Efter „All the Year Round“. — Oversat af L. Møllke.)
 (Sluttet.)

Jeg støttede mig til et Træ og skønnede høit i min
 Skov; men de vare gaaede videre, uden at have seet eller
 hørt mig, og lode mig alene med min Samner. Der gives
 et Sagn om en Piges Sjæl i Skjærsliden, der for en Pris
 af tusinde Mars Penge købte sig Tilladelse til at besøge Tor-
 den for at troste sin Elsker og, da hun saae, at han havde
 glemt hende over en anden Skjærlighed, sieblikkeligt opfyldte,
 den indgaaede Døverenskomst. Medens Stormen havde hylet
 om Skibet, hvormed jeg havde reist, havde jeg bedt Him-
 melen at maatte see min Broder igjen og see ham frisk, vel-
 staaende og lykkelig, og var min Bøn nu ikke bleven opfyldt
 ligesom hin arme Sjæls? Havde jeg ikke seet ham igjen?
 Var han ikke ved min Forsorg bleven velstaaende? Og kunde
 jeg, efter hvad jeg havde seet, tvivle paa, at han var lykke-
 lig? Al, jeg kan sige af mit Hjertes inderste Grund, at jeg
 ønskede han skulde gifte sig, ønskede han skulde lære at
 kende den Glæde, der var bleven mig negtet. Jeg misundte
 ingen god Kvinde hans Skjærlighed, og havde endog med
 Tilfredshed seet, at en Anden var bleven elsket langt ommere,
 end jeg nogensinde var bleven det. Men at Ellen Gibson
 skulde være denne Anden! At hun, der saa grusomt havde
 tilintetgjort min Lykke, skulde heste Brugten af ethvert Offer!
 At hun, der havde berøvet mig sin Broder, skulde have
 skaalet min fra mig, medens jeg langt borte havde stridt
 og lidt for ham! At hun og hendes Barn, der vare frem-
 mede for mit Blod, skulde komme og sætte sig i Besiddelse
 af det tabte Hjem, jeg havde indløst til ham — det var alt
 Dette, som syntes at være for meget og overvældede mig!
 Jeg kunde ikke udholde det, men sank om i Græsset og græd
 og sukede, som om mit Hjerte skulde briste.

En raslende Lyd bragte mig til Besindelse, og jeg slog
 Dinene op og saae hende. Hun stod foran mig i sin pragt-
 fulde Silkekjole, og hendes endnu unge Skjønhed syntes at
 triumfere over mit forspildte Liv. Springvandet spillede
 bagved hende med en mild, dæmpet Lyd; men istædfor den
 dyrebare Miss Græme, saae jeg den lede Pige, som havde
 skaalet hendes Son fra mig. Hun var alene og kjendte mig
 ikke strax; men da hun gjenkjendte mig, blegede hun og
 traadte et Skridt tilbage.

„Hvad er De bange for?“ spurgte jeg bittert. „Er jeg
 ikke kommen for sildigt tilbage til at frelse ham fra Dem?
 Er De ikke hans Hustru? De var Enke, som det synes, men
 kan ikke have været det længe. Jeg veed ikke og bryder mig
 heller ikke om at vide, ved hvilke Konstgreb De fik ham til
 at glemme, at De næsten er ligesaa gammel som jeg — alts-
 for gammel til ham; men De har gjort det. De fik ham
 til i den Grad at glemme den Søster, som langt borte ar-
 bejdede for ham, at han ikke oppebode hendes Tilbagekomst,
 førend han giftede sig med Dem. Nu vel, De har seiret
 anden Gang over mig. Deres Broder elskede mig, og han
 tog De fra mig og hidrog til at gjøre ham ulykkelig, og nu,
 da De har taget min Broder, mit Barn, min Døstern, fra
 mig, saa gjør han i det Mindste lykkelig; det vil da opveie,
 vil maaffee opveie al den Byrde af Sorg, De har lagt paa
 mig. Siig min Broder, at han kan træffe mig i Rosebower;
 her sætter jeg aldrig min Fod mere.“

Hun svarede mig ikke med et Ord og stod som lgnslaaet,
 og heller ikke gav jeg hende Tid til at tale, men gik bort
 saa raslende som før. Jeg glemte Bogens og kyndte mig gjen-
 nem en Bagport til Rosebower, og først Tjenestpigens for-
 bausede Mine, da hun kom og kuffede Døren op for mig,
 bragte mig til mig selv igjen. Jeg lod hende gaae efter
 Kufften og mit Løi og satte mig i den eensomme Daglig-
 stue, men hvor kold og trostesløs tog den sig ikke ud med
 de nedrullede Gardiner og den tomme Kamin! Var dette
 mit Velkommen hjem efter næsten et Mars Skilsmisse?

Hurtige Skridt ude i Gruusgangen vækkede mig, og da jeg
 saae ud, opdagede jeg min Broder. Bleg, urolig og halvt
 vred traadte han ind i Stuen.

„Anne,“ sagde han, idet han omfavne mig, „hvad skal
 dette sige, Anne? Hvorfor er Du her?“

„Fordi det, min Døstern,“ svarede jeg, kysende ham,
 „saaledes er bedst for mig.“

Han troede, at jeg var vred paa ham, fordi han ikke
 havde ventet med at gifte sig med Ellen, til jeg var kommen
 tilbage, og gav mig nu forskellige Grunde, der vare fore-
 komne ham afgjørende, til at han havde gjort dette Skridt
 uden mit Vidende. Jeg hørte ham til Ende, og da jeg
 mærkede, at hun havde fortiet min sande Anke imod hende,
 fortaug jeg den ogsaa.

„Min kjære Dreng,“ sagde jeg, „jeg elsker Dig inderligt
 og troer at have viist det; men det staaer ikke i min Magt
 nu at boe i det gamle Hus, og derfor er jeg her.“

„Du kjender ikke Ellen,“ sagde han, rødmende af Uvillie;
 „hun er en Engel, og din Uoverlighed knuser hendes Hjerte.“

Det var meget svært at bære Dette, men jeg bar det.
 Han gjorde Alt, hvad han kunde, for at overtale mig, og da
 det ikke lykkedes ham, gif han, vel ikke i Brede, men dog
 med en vis Bitterhed. Og fra den Dag og til nu har han
 ikke været den Samme imod mig som før og bliver det heller
 aldrig. Hun har erobret ham og vil vide at holde fast
 paa ham.

Kort efter min Tilbagekomst blev Mrs. Sydney mis-
 fornøiet med Egnen og fik sin Mand til at forlade den. De
 boe i London og føre et muntert Liv, som jeg hører; thi
 William tjener mange Penge som Civilingenieur, og det
 gamle Hus er atter luffet og øde. Om Efteraaret, naar
 hans Kone tager til et Badested paa Moden, kommer Wil-
 liam herved, og da seer jeg ham. Han siger, at han er lykke-
 lig, men jeg kan ikke troe det; thi han seer saa bleg og mis-
 modig ud. Den glade, livlige Dreng, jeg forud havde, den
 haabefulde, unge Mand, der længtes efter sit Hædrehjem, ere
 borte, og i deres Sted har jeg Ellen Gibsons blege, gnavne,
 utilfredse Ugtfælde.

Saa langt havde jeg frevet i den Tro, at min Fortæl-
 ling var endt og min lille Livsdram forbi. Al, Livet ender
 aldrig; stor Glæde og stor Sorg vare mig endnu forbeholdte.

Fjerde Capitel.

Medens jeg en Aften sad og læste, undrende mig over
 den kraftige Trøst, der ligger i Bøger, og lyttende efter den
 dæmpede Susen af Væsten, som fra Stranden kom lige op
 til min Havelaage, gif Dagligstuedøren op, og sigende: „Mr.
 Gibson, Miss,“ viste Jane William ind.

„Jeg vidste ikke, at De var i England,“ sagde jeg, gjø-
 rende mig Umage for ikke at synes forlegen og at see saa
 glad ud, som man bør blive, naar man seer en gammel
 Bekjendt.

„Jeg har kun været nogle faa Dage i England og kom-
 mer lige fra Spanien,“ svarede han.

Fra Spanien! Dette Ord fremkaldte et vidunderligt Syn
 af mauriske Paladser, skønne Kvinder og haver fulde af
 Orangetræer. Jeg udspurgte ham ivrigt og syntes maaffee
 at ytre større Deeltagelse, end jeg sølte. Han svarede tem-
 melig kort. William Gibson syntes ikke at bryde sig synder-
 ligt om Spanien, men tog endnu medens han talte en lille
 Tegning ned fra Bæggen og saae paa den.

„Huffer De den?“ spurgte jeg. „De gav mig den for
 tretten Aar siden.“

„Ikke tretten,“ sagde han hurtigt.

„Tretten Aar, mindre end tre Maanedes,“ svarede jeg.
 Han lagde Tegningen fra sig, som om den plagede ham,
 og saae temmelig mørk ud.

„Hvad foretrækker De,“ spurgte jeg for at sige Noget,
 „Nord eller Syd?“

„Jeg har ikke i mange Aar været Nord paa,“ svarede han.

„Jo,“ sagde jeg haardtøkket; „det er femten Aar siden
 De rejste til Polen. Jeg huffer det godt.“

William Gibson saae meget alvorligt paa mig.

„De siger dette forsætligt,“ sagde han, „for at minde
 mig om, at Tiden har været streng imod mig, siden De bo-
 satte Dem her, og dog vil jeg ikke gaae herfra, førend jeg
 har sagt, hvad jeg agtede at sige. Vil De gifte Dem med
 mig?“

„Gifte mig med Dem?“ udbrød jeg forvirret. „Er De
 da Enkemand?“

„Ja, og har været det i nogen Tid. Vidste De det ikke?“

Jeg svarede ham ikke, kunde ikke svare ham. Al, min
 døde, af sin Grav optigende Skjærlighed saae saa bleg og
 spøgelsesagtig ud! William Gibson stirrede med aabenbar
 Sorg paa mig.

„Jeg burde have vidst det,“ sagde han.

Jeg vidste det, og dog vilde jeg ikke forspilde denne min
 anden Udsigt. „De vil gifte Dem igjen,“ sagde jeg omsider.

„Gifte mig igjen!“ svarede han. „Jeg vil gifte mig med
 Dem!“

„Vi ere Begge for gamle,“ yttrede jeg efter en liden
 Stunds Forløb. „Hvad der vilde have været godt for mange

Aar siden, vilde ikke være godt nu. Jeg vilde ikke kunne
 gjøre Dem lykkelig, Mr. Gibson.“

„De mener, at De ikke vilde kunne blive lykkelig med
 mig,“ svarede han med en høist fræk Mine. „Ja, det kan
 være, det kan være.“

Det kunde jeg ikke udholde; al Fornuft og Klogskab
 svigtede mig.

„Som jeg holdt af Dem for femten Aar siden, holder
 jeg af Dem endnu,“ udbrød jeg af mit Hjertes Fyld, „og
 troer De —“

„Jeg troer ikke — jeg veed,“ afbrød William Gibson
 mig med en Bestemthed, der var heelt forskjellig fra hans
 tidligere Jeg, og saaledes blev jeg, næsten førend jeg vidste
 hvorledes, hans Trolovede.

Sintet Aprilsmil opklarede Himmelen og Jorden saaledes
 som paa vor Skilsmisses førgelige Dag. Natteblæsten fufede
 om Huset, og Ilden brandte klart i Kaminen, og som Mars-
 tiden og Timen vare vi. Ildenkabens fortærende Feber var
 forbi med sine Henrykkelser og sine Kvaler, men endnu var
 der Varme og Lys i vore Hjerter. Ungdommens Friskhed,
 Manddommens Blod vare forsvundne; dog hvad gjorde det
 til Sagen? Der var Skjærlighed nok tilbage til at forsøde
 de sidste Aar i to haardt prøvede Livsøvelser.

Digtere og Malere kunne aldrig blive kjede af Solned-
 gange, men Skjærlighed i en ældre Alder er intet yndet Emne,
 og Livets Solnedgang er ikke saa rjon for det ydre Die som
 Naturens. Dog hvad gjør det til Sagen? siger jeg atter.
 William Gibson og jeg sølte os saare lykkelige, og i otte
 Dage — i hele otte Dage — formorkedes denne vor Lykke
 ikke af nogen Sky.

Da jeg en Eftermiddag kom hjem fra en fornøiellig
 Spadseretur med ham og traadte alene ind i Rosebower,
 saae jeg en bleg, ubrødet Mand sidde i min Lænestol.
 Jeg blev staaende ved Døren og betragtede tvivlende dette
 trostesløse Ansigt, men kunde ikke troe det. Var det Wil-
 liam, min William?

„Naa, Søster Anne,“ sagde han, „hvorfor seer Du saa-
 ledes paa mig? Jeg er kommen tilbage til Dig som en ned-
 brudt, ødelagt Mand. Du har gjort Meget for mig; Du
 skaffede mig en glimrende Arv, men den har jeg mistet, mistet
 den heelt og holdent og maa nu atter falde Dig til Byrde,
 dog ikke længe, Anne, ikke længe.“

Jeg slynge mine Arme om hans Hals.

„Du er endnu bestandigt min Dreng, min kjære Dreng!“
 sagde jeg kjærligt.

Jeg talte ikke om hans Kone, ligesaa lidt som han da
 eller senere nævnte hendes Navn; men fra en anden Kant
 fik jeg at vide, at da deres Formue var bleven ødelagt, havde
 hun svigtet den Mand, hvem hendes Ødselhed havde bidraget
 til at volde en saa stor Sorg, og var med sit Barn tyst til
 en fjern Slægtning.

Det var Sorg, dog Himmelen være lovet ikke Vanære;
 han var gaaet vidt, men ikke saa vidt; men Ødelæggelsen var
 grundig, uoprettelig og fuldstændig, hvorom det Lidet, han
 sagde, snart overbeviste mig, og jeg var saa vis herpaa, at
 det strax blev mig klart, hvorledes jeg burde forholde mig.
 Min stakkels Drengs Helbred var rystet, hans Mod over-
 vundet og hans Hjerte ved Ellens Skyld knust. Denne dyre-
 bare Byrde kunde jeg bære, men ikke vælte den over paa
 William Gibsons Skuldre!

Medens William derfor sad og rystede ved Ilden, tog
 jeg min Hat paa og gif ud langs ad den Vej, jeg vidste
 Mr. Gibson vilde komme, og hvor jeg havde aftalt at mødes
 med ham. Novembereftermiddagen var rolig og stille, og
 Landskabet var meget tykt. Om Morgenen var der faldet
 lidt Sne, og den var endnu ikke tøet bort fra Træerne og
 Hækkerne, og en graa Himmel, paa hvilken den nedgaaende
 Sol hist og her havde efterladt en rød Plet, sænkede sig lavt
 over det Hele.

„Ogsaa jeg har naaet min Novembertid,“ tænkte jeg,
 „og hvad har jeg med Forhaabninger og Ønsker at gjøre,
 der kun passe for Livet i dets Baar? Hvad vilde jeg troe
 om Træer og Planter, som vilde styde Blade og Blomster
 under denne graae, blyfarvede Himmel? Det er for sildigt —
 for sildigt for hedsse. Jeg glemte det nogle Dage, og denne
 Førglemmelse var fød, saalænge den varede, men nu huffer
 jeg det og kan ikke længere selv stufte mig eller lade mig
 stufte.“

Da jeg var kommen til Overbeviisning herom, viste
 Mr. Gibson sig og gif rasl hen imod mig. Mit Mod svig-
 tede mig lidt, saa lykkelig syntes han at være, og da han
 kom hen til mig, tog mig under Armen og saae paa mig,
 syntes han at være saa vis paa mig og — hvorfor skulde
 jeg undsee mig ved at strive det? — saa glad ved at have
 mig. Jeg vidste ikke, hvorledes jeg skulde begynde, men han
 saae snart, at der feilede mig Noget. Han spurgte, og jeg
 svarede og sagde ham, hvorledes og hvorfor William var
 kommen tilbage, og hvilken Beslutning jeg havde taget.

Han hørte paa mig med større Bættning, end jeg havde
 ventet.

„Det er Ellens Værk,“ sagde han; „jeg vidste, at det
 vilde gaae saaledes, og sagde hende det. Stakkels Dreng,

faa hun er nu ikke hos ham! Træk ham ned i Afgrunden og lod ham blive liggende der."

"Og nu," sagde jeg, da jeg mærkede, at han ikke forstod mig, „indsæer De, Mr. Gibson, at det, vi havde paatænkt, maa være forbi. Min Dreng er kommen tilbage til mig som et Barn, og jeg er atter hans Moder, og —"

"Det vil sige, at De anseer Deres Forlovelse for hævet."

"Det kan ikke være anderledes, Mr. Gibson."

"Saa kan De ligesaa gjerne forberede Dem paa at blive faglært for Løstesbrud, Miss Sydney; thi jeg lader mig sandelig ikke behandle saaledes."

Jeg fik Lærer i Dinene.

"Jeg kan — jeg kan ikke paalægge Dem denne Byrde," sagde jeg lidenskabeligt; „jeg siger Dem, at han er ødelagt saavel med Hensyn til Formue som paa Sjæl og Legeme. Alt, hvad han har tilbage her i Linet, er kun et Brag."

"Det staaer maaskee ikke saa galt til, som De troer," svarede han, endnu talende ganske roligt, „og selv om saa er, trænger De jo saa meget desmere til Hjælp. Og er Nogen forpligtet til at hjælpe det unge Mennecke, er det Ellens Broder."

"Saaer min Dreng at vide, at jeg staaer i Begreb med at gifte mig med Dem, Mr. Gibson —"

"Saa lad ham ikke faae det at vide," afbrød han mig roligt; „gør som han; gift Dem først med mig og fortæl ham det bagefter."

Det kunde man kalde et koldblodigt Forslag af et undseeligt Mennecke! Men han var heller ikke længere undseelig. Det sagde jeg ham, og han rystede paa Hovedet og svarede, at hans Undseelse var kommen ham for dyrt at staae, til at han ikke skulde have aflagt den for bestandigt, og foreslog mig atter en snar og hemmelig Vielse. I Forsætningen modfattede jeg mig med Hestighed, men gav derpaa lidt efter lidt efter og begyndte at troe, at han maaskee dog kunde have Ret og jeg Ulret. Min stakkels Dreng havde aldrig holdt videre af sin Svoger og var saa vant til at være Alt for mig, at hvis han fik at vide, at jeg vilde gifte mig, kunde han maaskee gaae sin Vej og forlade mig i Hidsighed; men var jeg først gift, vilde han finde sig i, hvad der ikke kunde gøres om igjen, eller behøvede i alt Fald ikke at faae Sandheden at vide, førend det behagede mig at sige ham den. Jeg kan ikke sige, at jeg nu finder disse Grunde synderligt overbevisende; men dengang vare de uimodstaaeligt klare og afgjørende og for deres Vandpust smeltede hele min Novembertheori bort. En Morgenstund sneg jeg mig derfor ud, blev viet nogle Mile fra mit Hjem og kom tilbage med en trykkende Bøvelse af Brøde.

"Hvor Du har været længe borte!" sagde William og ragede meget gnavent op i Ilden.

Jeg svarede ikke.

"Heldigviis saae Mr. Gibson ikke herind," tilføiede han i en godmodigere Tone. „Men Du seer jo ganske forstræket ud!"

Jeg kunde nok blive forstræket ved at høre saadan Tale af min Disteer paa min Bryllupsdag.

"Hvad har Du imod Mr. Gibson?" spurgte jeg.

"D egentligt Angenting. Han er et godmodigt Mennecke, men jeg holder ikke af at omgaaes ham. Jeg bryder mig ikke om Andre end om Dig, Søster Anne, og hvad mere er, jeg troer ikke jeg vil forlade Dig igjen — hvis Du vil beholde mig," tilføiede han, dragende mig hen til sig og støttende sit Hoved paa min Skulder, som han havde pleiet at gøre som Barn, naar han var træt.

Jeg kysede ham kjærligt, men vovede ikke at sige et Ord.

"Jeg foreskifter mig, at vi ville faae det meget godt," vedblev han mere oprømt; „jeg har ikke opsøgt mig smukt imod Dig, og erkjender det nu, fjøndt det aldrig var min Hensigt at være uvenlig. Den Gang troede jeg, at det ingen Forskjel gjorde — mit Hæstefab nemlig; men siden har jeg seet, hvilke Ulykker der kan opstaae af Hemmeligholdelse i saa vigtige Sager."

Aldrig i mit Liv havde jeg følt mig saa forlegen, som da min kjære Dreng talte saaledes, og desuden gjorde hans Tante om ikke at forlade mig mere, i Børing med det ringe Behag, han fandt i min Hæstefabes Selskab, mig ganske forvirret. Jeg vedde ikke, hvorledes jeg svarede ham, men det maa have været meget taabeligt; thi han lo næsten overgivent og sagde:

"Naturligviis elsker Du mig, naturligviis er og kan Ingen være Dig saa kjær som din tosfede William."

Det havde jeg ikke sagt, men jeg vovede ikke at modsigge ham. Imidlertid følte jeg mig meget urolig og betroede Mr. Gibson min Uro.

"Den stakkels Dreng," sagde han mildt, „endnu maa vi ikke sige ham det. Det vilde gaae ham for nær, men hans Plan at blive her er noget Sladder. Naar hans Hælbred er bleven bedre, vil han faae heelt andre Tanker om Fremtiden, men foreløbigt maa vi sige ham; hvad, lille Kone?"

Jeg er bange for, at den lille Kones Hjerte den Dag var tungt og sørgmodigt; thi hvem skulde hun foretrække af

disse To? Først da jeg var bleven hans Hustru, fik jeg rigtigt at vide, hvor god den Mand var, med hvem jeg var bleven gift. Hans Venlighed, Taalmodighed, Bestemthed og funde Forstand bidroge mere til min stakkels Drengs Hælbredelse paa Legeme og Sjæl, end al min Kjærlighed og Pleie. Han vækkede ham af hans Fortvivlelse til en mandigere Stemning og viste ham, at Anstrengelse var baade mulig og ønskelig, og da vi omsider aabenbarede vort Hæstefab for William, fandt han sig, om han end syntes at blive bragt lidt ud af Hatning, dog meget godt deri og sagde til mig:

"Maa, det var jo naturligt, at Du, som stod saa ene, kunde ønske Dig en Livsledsager; det var det naturligviis."

Han talte undskyldende, som om han vilde gjøre min Svagthed enhver Indrømmelse, og talte tillige i dyb og, som jeg troer, naturlig Uvidenhed om min lange Kjærlighed og mine spildte Aar. Al, William, William, faldt det Dig ikke ind, at ogsaa Søster Anne havde været ung og nært sine Forhaabninger, medens Du endnu kun var en Dreng? Den blegnede Kind kunde sagtens ikke fortælle om tidligere Blussen, og i Dinene vidnede sagtens Intet om fordums lykkelige Drømme!

"Jeg haaber Du vil blive fuldkomment lykkelig," vedblev min Broder i den samme Tone; „det haaber og troer jeg, Gibson er en rigtig god Byr."

Det argrede mig at høre min dyrebare Hæstefælle, det bedste og ædlest af Mennecker, blive kaldt en god Byr, men jeg kan ikke negte, at hans Tom om min Broder var ligesaa maadbeholden.

"Der er intet Ord i ham," sagde han, „og nu, da han har faaet en saa streng Være, vil han nok gjøre godt."

Men Ingen er jo helt for sin Kammerstjener, og Svogere ere meget sjældent Hætte for hinanden. Det blev afgjort, at min Broder, der nu var bleven fuldkomment rask igjen, atter skulde begive sig til London og forsøge sin Lykke der. Herimod kunde jeg Intet have at indvende, men der var en Pludselighed og et Hæstværk ved hans Afreise, der smertede mig, og som jeg ikke kunde lade være at bebrejde ham, da vi stilledes paa Jernbanestationen. Han hørte paa mig uden at svare, men hans første Brev indeholdt en lang Retfærdiggørelse af hans Opførsel. Det var et meget kjærligt og taabeligt Brev, og jeg kunde ikke bare mig for at fælde nogle Taarer, medens jeg læste det.

"Lille Kone, lille Kone," sagde min Mand, der sad og iagttog mig fra den anden Side af Broklosterbordet, „jeg veed hvad der foregaaer i din Sjæl. Du er vred paa din Dreng, fordi han forlod Dig noget pludseligt og, som Du indbiller Dig, uvenligt. Du er en klog lille Kone, men ikke meget skarpsindig. William tog bort som han gjorde, fordi Drengen var stinsyg paa mig. Du holder naturligviis af din Broder, men holder naturligviis langt mere af din Mand, og da han mærkede dette, kunde han ikke udholde det. Det er Grunden, hvorfor han havde et saadant Hæstværk med at reise."

Jeg kunde ikke lade være at lee min Mand lige i Dinene, og idet jeg rakte ham min Broders Brev, pegede jeg paa følgende Sted:

"Saa længe jeg kan huske, har jeg voldt Dig Bryderi og jatte for kort siden Kronen paa mine Synder ved at gjøre din godmodige Mand stinsyg paa mig. Jeg veed naturligviis, at Søster Anne ikke kan holde saa meget af noget Mennecke som af den Dreng, hun har opfostreret, og for hvem hun har været en Moder, men det kunde naturligviis paa den anden Side ikke være stakkels Gibsons fjært at see det, og den eneste Maade, hvorpaa jeg kunde gjengjælde ham al hans Godhed — og den har været stor — var at lade ham beholde hans Kone for ham selv."

Da min Mand havde læst saa langt, blev han ganske rød i hovedet og sendte mig et undseeligt, ærbart Blik fra sine graae Dine.

"Maa," sagde han modigt, „hvem af de To holder Du saa mest af, lille Kone?"

"Gjæt," svarede jeg, „gjæt!"

"Saa Den Stam, der gjør; paa Dig er jeg vis nok. Gjette!"

Jeg kunde ikke lade være at smile gennem mine Taarer, da jeg hørte ham tale saaledes. Jeg elskede dem Begge saa høit, at enhver af dem troede at være den, jeg elskede høiest.

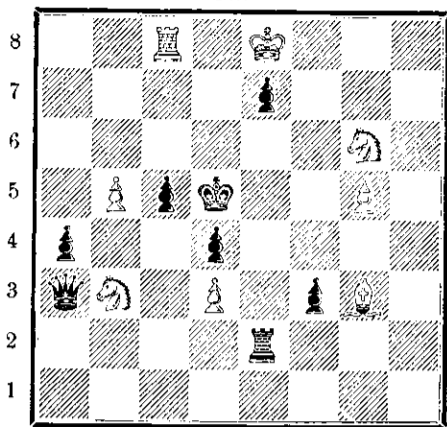
I Gaar fik jeg Brev fra min kjære Dreng. Det gaar ham atter meget godt, skriver han, og Ellen kommer snart tilbage til ham. „Hun gifte sig med Styggen og kommer tilbage med Solfinnet," sagde hendes Broder. Jeg sagde Intet. Lad hende bare gjøre sin Mand lykkelig, saa lykkelig, hvis hun kan, som hendes Broder har gjort mig. Det forbigangne er en Drøm for Søster Anne, en Drøm, i hvilken det Sorgelige med hver Dag svinder mere og mere bort for det Nærværendes rolige Glæder.

Skak.

Opgave Nr. 102.

(Af S. A. Jacobi i Kjøbenhavn.)

Sort.

hvid.

Hvid begynder og gjør mat i 3 Træk.

Løsning af Skakoppgaven Nr. 98.

1. Th1-h6, Rd5-c6 (eller A, B). 2. Eg6-e4, Eb6-a5. 3. Ef7-e5 gjør mat. A. 1. — — Bd4-c3. 2. Eg6-e4, Rd5-d4. 3. Eg3-f5 gjør mat. B. 1. — — Bd7-c6. 2. Te3-e5, Bf6-e5. 3. Eg6-e4 gjør mat.

Rigtig løst af Adolph Carlén, Thron, Vilh. Nielsen, Wiehe, Mop, Jensen i Kjøbenhavn, P. O. i Aalborg.

Logogrify.

7. 8. 9. 4. 3. 2. 5.

Hvad mangen en Papa lidt gnavent siger
Lil sine Døtre, hæ'er de sig for stot;

4. 5. 8. 6. 7. 2. 3.

Hvad der kan siges til en tapper Kriger,
Lil elegante, sjældent skønne Nigler,
Hvad der kan siges til en Konstens Drot;

4. 5. 8. 9. 1. 2. 3.

Hvad der kan siges til en Byr, der skoder
For Hø'det os med Trods og store Ord;

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

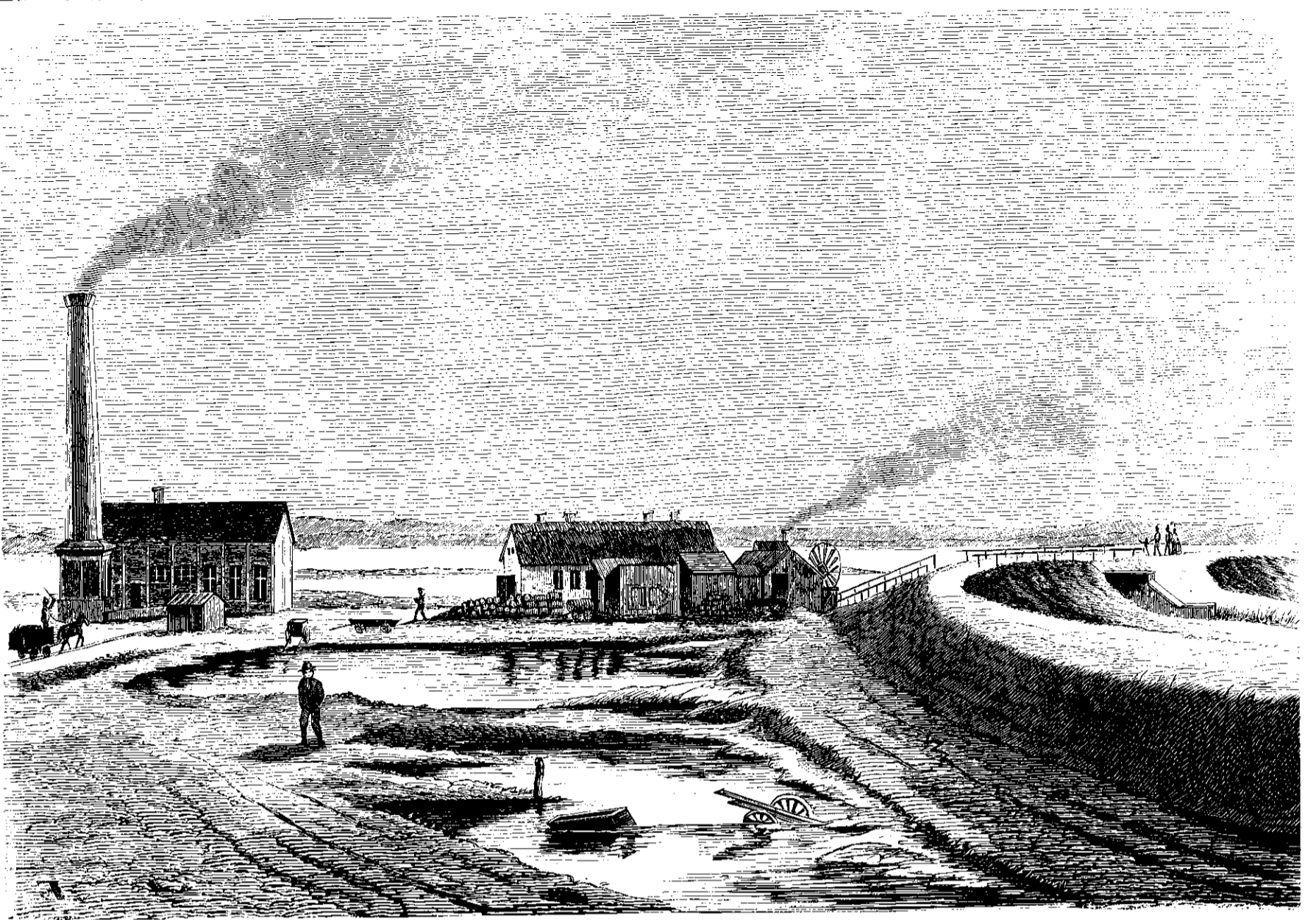
Hvad der paa meget flaut i Livet boder —
I Ost og Vest, hvor Solen tropisk gløder,
Staaer i sin Vorden det i feirest Flor.

s—r.

En Tour til „Dæmningen“.

Ja, nu er Efteraaret rykket saa langt frem, at man neppe tør tilraade Andre end Somænd og Strandhægere at begive sig ud til Allesbage Dæmning eller Inddæmningen ved Saltbæk, hvor sagtens nu Nordveststormen og dens troe Allerede, Rattegattets Bølger, pønsje paa forraderste Anslag mod den nu kun svagt besatte Fæstning. Men kom man i Sommer ud i det nordvestlige Sjælland, hørte man overalt Tale om at gjøre en Tour til „Dæmningen“; Nogle havde været der og svare paa, at det skulde være sidste Gang, de der vilde sætte Liv og Lemmer paa Spil; Andre havde, trods disse skrækelige Udsigter, dog lyst til at gjøre personligt Bekjendtskab med det forartede Foretagende, hvorved man tilsigtede at gjøre Landet „et heelt Grevskab“ større. Imidlertid kan det ikke negtes, at var end Maalet nok værd at naae, saa var Veien dertil høit besværlig og ikke uden Grund affrækkende for Vogn- og Hesteeiere.

Man er vel snart kommen ud over den Tid, da en solid Arbeidsvogn med Siddeplæle blev anseet for et komfortabelt Kjøretøj; her maatte man imidlertid ubetinget foretrække det for den bekvemste Hjedervogn, idetmindste forsaavidt man sætter den personlige Sikkerhed over den personlige Magelighed. Fra den yderste Gaard i Allesbage gif Veien en god halv Mil snart over Græstuer, snart i blød Strandand, snart ad en Bro af løse Brædder over en Sluse, og snart henad Voldens Skraaplant ud imod Havet, bestandigt i Stridgang. Men under denne langsomme Fart havde man Leilighed til at beundre baade den Dygtighed og Forudsæenhed, hvormed Værket blev ledet, og den Fild og Taalmodighed, hvormed det enkelte Stykke Arbeide blev udført. Paa Skinnvogne blev Jorden fra Land fort ud og fastet i Gabet paa det graadige Hav, indtil dette tilsidst i Overmættelse tilod, at der dammede sig en bestandigt vuggende Hvide og Brøde; men for at jikkre sig imod, at Ulykret i et nyt Anfald af Høring skulde begynde at gnaave paa Skorpen, blev denne belagt med seie Græstørv, staaerne med mathematisk Nøagtighed ud af „Broierne“ — to Der i Mundingen af Hjørden — og for det Tilfælde, at dette Paalæg skulde være altfor

Inddæmningen af Saltbæk Vig. Tegnet af Eiler Jørgensen.

friskende for Appetitten, bleve Græstørvene heelt overspundne med Bleværk af Siv, som Tomme for Tomme rammedes fast med Pløkke. Hertil kom endnu forskellige Arter af sigtighedsregler blev, at Dæmningen nu staaer færdig og med Bølgebrudere ude i Vandet, og Resultatet af alle disse Kor- fast, forhaabentlig i Stand til at trodse alle Angreb.

Spiltsalen i Vincents nye Lokale paa Gammelholm. Tegnet af B. Diffe.

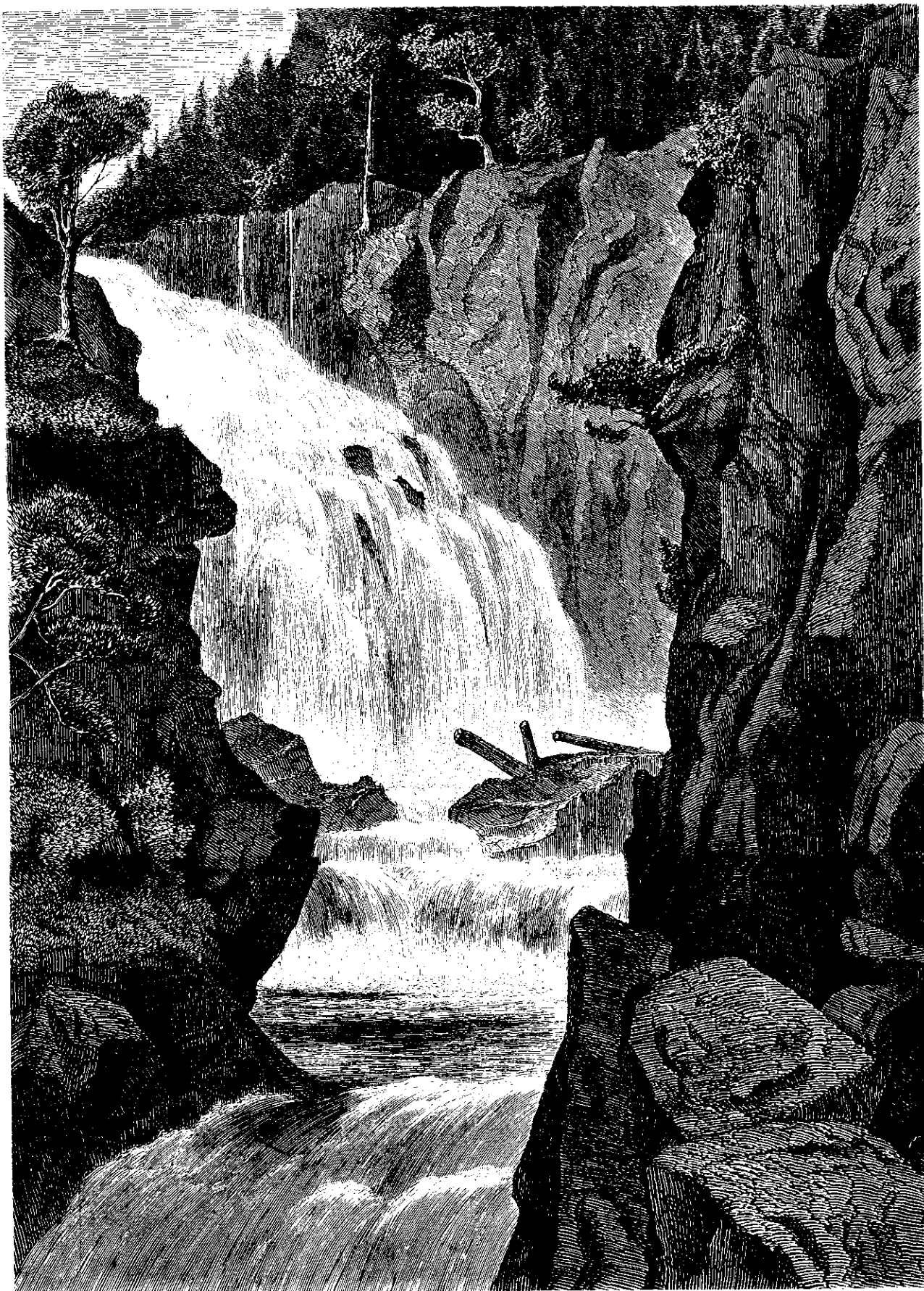
Pater Claret, Dronning Isabellas Skriftefader.

i Havet, hvor Civilisationen bred frem med amerikanske Kæmpestrid. Paa denne Plet — af Jord kan man knap talde det, da det hele egentligt kun er en Sandbanke, overtrukket med en tynd Græsstorpe — havde man allerede anlagt en Havn, hvor Skibene lossede Kul, der paa Jernbane bleve førte til Maskinhuset. Denne anseelige og smukke Bygning med sin tredive Alen høie Skorsteen var allerede i lang Afstand synlig og fremhævedes, naar man kom nærmere, af de den omgivende Barakker og Træsture. I et af disse Sidste havde allerede i lang Tid et Locomobil Nat og Dag drevet et Kastehjul, der brusede malede 400 Tønder Vand ud i Minutter. Men kastede man et Blik ud over den store Vandflade, hvis Grændser det blotte Øie ikke engang skjelnede tydeligt, og som det var Meningen at lægge tør, indsaae man nok, at 400 Tønder Vand i Minutter ikke vilde forlaae meget. Man faaer bedre et

Marfori, Dronning Isabellas Intendant.

Naade man omfider ud til „Lille Brøt“, blev man Vidne til et eiendommeligt Liv. I den brændende Solhede, der i Sommer sjældent afkøledes af et Vindpust, gik en Mængde Arbejdere, brunede af Solen og for det Meste i høist medtagne Costumer, deres sadige Gang til det dem anviste Arbejde; det var sagtens ikke Glæden af det danske Folk, der her var samlet, idetmindste saae Udskillige af dem mistænkeligt handtagtlig ud, og det var vel ikke ganske uden Grund, at Inspectoren over Arbejderne, der nu paa Slutningen af det tredje Aar færdedes i denne Udøst, i sit Kvarter havde en net lille Samling af Forsvarsvaaben. Man havde engageret 80 Lydstere, og det kan just ikke ansøres til Gode for vore Egne, om man end deri vil see et Tegn paa den gamle nordiske Mand, at medens Lydsterne, efter om Loverdagen at have faaet deres Ugeløn ombyttet i Specier, som de opbevarede i en Kist om Livet, morede sig med at danske med hverandre efter en Harmonika, satte de Danske sig til at drikke og morede sig dernæst med et gemtligt Slagsmaal. En entreprenant Mand fra Kallundborg havde opført to store Træsture, hvori han ikke blot holdt „Restauration“, men tillige Logis for dem, der anseede et gentilere Natteleie; iøvrigt saae „Sovesalen“ ikke meget indbydende ud. De mere Nøisomme havde indrettet sig en Mængde høist primitive Herberger af Tang og gamle Brænder, hvori de boede, som de vare Venner til. Der var en heel Coloni midt

Leosfos ved Vaage i Gudbrandsdalen. Tegnet af J. Broch.

Begreb om Vandmassen, naar man horer, at denne i Gjennemsnit stod 7 Fod høit over et Fladerum af 5000 Tønder Land. Der maatte en kraftig Arm til at løfte denne Masse, og en saadan havde man forskaffet sig i to store Dampmaskiner til en Pris af 50,000 Rigsdaler, der, ved Hjelp af et Dreihjul heelt oppe under Taget, skulde sætte to engelske Patentpumper eller rettere Sugeværker i Gang. For Enden af Bygningen sænke to murede Brønde sig ned til en Dybde af 9 Alen under dagligt Vand, og i disse staae to kolossale støbte Jernrør, luffede foroven. I den øverste, udbvidede Deel af Røret dreier en Jernflise af Rørets indvendige Dimension sig ved Dampens Hjelp rundt med en Hast af 1500 Omdrejninger i Minutter; ved denne umaadelige Hastighed opstaaer der et lufttomt Rum under Skiven, Vandet stiger af sig selv op i dette Rum, kastes gennem en Sidearm paa Røret ud i en med Rullestene beklædt Kanal og strømmer ad denne gennem en bred Port, støbt i Beton, under Volben ud i Havet. Paa denne Naade mener man at kunne tømme 3000 Tønder Vand i Minutter ud af Saltbøl Vig, der for Størstedelen kun har meget lavt Vand, medens dog store Partier ere indtil 9 Alen dybe og selvfølgelig først seent ville blive til tørt Vand.

Med Opførelsen af Dæmningen, Maskinhuset og Havnepladsen har endnu ikke Alt gjort. Inde i Vigen udmunder Breininge Na, og for at fæste sig af med denne fugtige Gjest har man maattet grave et heelt

nyt Vælc langs Kysten af Wigen, saaledes at Naen nu udmunder umiddelbart i Havet.

Man skulde mene, at den tørre og temmelig stormfrie Sommer maatte have været heldig for et saadant Arbeides Tilendebringelse, og det har den naturligvis ogsaa, blandt andet derved at en stor Mængde af det indelukkede Vand er gaaet bort i Dampform; men paa den anden Side paastaar Lederne af Arbeidet, at de ligefremt kunne beregne et stort Procenttab af Arbeidskraft, idet Heden udmattede Folkene, saa at de vilde kunne have faaet det egentlige Arbeide tidligere fuldført under mindre rolige Veirforhold.

Til næste Sommer maa man haabe for dem, der have offeret saa Meget paa Saltbæk Vig's Inddæmning, at denne vil frembyde et helt andet Syn, maaskee ikke fuldt saa livligt for den ledige Tilskuer, maaskee heller ikke fuldt saa tiltalende for Egnens Beboere som den blanke Havarm, men ganffe vist adskilligt mere opmuntrende for Vedkommende.

Vincents nye Locale.

I Tirsdags aabnedes for Publicum Restaurateur Vincents nye Locale, der yder et betydeligt Bidrag til at give Kjøbenhavn Charakteren af en stor By. Der bydes her et Samlingssted, som er rummeligt nok til indenfor dets Vægge at optage i sig alle Nuancer af Bordets og Glædens Bønner, et Locale som har sin smukke Betsal til muntre Baller og sine smaa hyggelige Cabinetter, indviede til den gemtillige P'homme og den alvorlige Whist, og som er forsynet med fejlige Verde til Gildet og en Havesal til Havanna-cigarernes og det personlige Samtøvens Dyrkelse. Det er en praktisk Udførelse af eet blandt de mange Former, som Carstensen, der saae saa vidunderligt langt, naar det gjaldt det Hele, men saa kort, hvor det angik Detaillen, havde tænkt at samle i Casino. Dette Locale er nu i Virkeligheden Casino minus den store Sal, det vil sige ikke saa omfangsrigt, men heller ikke saa øde, ikke saa reent i den arkitektoniske Fordeling, men til Gjengjæld i Besiddelse af flere Bestingelser for Hyggelighed og Velværes Tilvejebringelse.

Som den, der har ydet særdeles Meget i denne sidste Retning maa først og fremmest nævnes Arkitekten, B. Da hl'erup; med Opfindsomhed og Smag har han ledet „Monteringen“. Speilpartierne i Havesalens to Hjørner kunne vi uden særegen prophetisk Evne spaae Publicums udeelte Beundring og andre Entrepreneurers Efterligning. Ved at lade to Speile stode sammen i en ret Vinkel og i Stæringspunktet anbringe en Hjerdedeel Sophatabouret og en Hjerdedeel Fontaine tilvejebringes et helt Billede af disse to Gjenstande, for ikke at tale om, at eet Gasblus og een Svane blive til fire, og to Mennesker, som sætte sig paa Sophacen, til en heel Hølfestimmelse. Det er den Art af Ginesser, som Architecterne kunne lære i Paris, hvor man, da Pladsen ofte er meget indskrænket, er Mester i paa denne Maade at mangfoldiggjøre Rum, Belysning og Mennesker. Professor Nebel og har i Tegningen til Valsalens Udsmykkelse hævdet sit gamle Ry som en fin og smagfuld Decorateur. Naar vi, efter at have nævnt den smagfulde og solide Comfort i Localets mange Cabinetter, gde vor Beundring til de pragtfulde Belysningsreflekter, der faae et betydeligt forhøiet Relief ved det rige dæmpede Lys af de Drønnerste Opal-kupler, troe vi at have opfyldt vor Pligt mod den Kundhaandethed, Smag og modige Hensynsløshed ligeoverfor Lidgisterne, hvorom her saa umiskjendeligt bæres Vidne.

Pater Claret og Marfori.

Da Dronning Isabella overfred Spaniens Grændser for at forsøge de landsflygtige Tyrsters Tal, saae man i hendes Følge ikke en eneste af de Notabiliteter, der havde været hendes alt i lang Tid vokende Thronens sidste Støtter. I dette Følge bemærkede man, foruden hendes Gemal og hendes Børn, der have hendes Udseelse at takke for deres sørgelige Skjebne, kun hendes Skriftefader, Pater Claret, og hendes Hofintendant, Marfori, der begge have øvet en saa uheldbringende Indflydelse paa den seneste Tids Begivenheder i Spanien. Det tredje Blad i dette Treklover, Søster Patrocino, der paastod at leve af en Uge Brød om Dagen og, efter at være dømt som Bedrageresse til et Aars Fængsel, vendte tilbage til Klosteret, hvor hun naturligvis modtoges med aabne Arme, er forfunden fra Skuepladsen, uden at Nogen bekymrer sig om, hvad der er blevet af hende. Og dog er det kun nogle Maanedes siden, at hun var altformaende hos den bigotte Dronning, der troede hendes Forsikring, at hendes dybe Saar, som blødte hver Fredag, vare bibragte hende af en guddommelig Haand for at forstærke hendes Herkerinde Synsforlædelse. Dronningen, der saaledes havde forvieset sig om sin Frelse, hvorledes hendes Wandel end var, medtog for endnu større Sikkerheds Skyld Søster Patrocino til sit Slot, indviede hende i Alt og gjorde hende til sin fortrolige Raadgiverinde. I denne Stilling indgik hun det næste Forbund

med Pater Claret, tidligere Cavalieriunderofficer og for Dieblisset Dronning Isabellas Sjælesørger og Skriftefader. Han ombyttede Vaabenfrakten med Munkelutten i Aaret 1824, da han befandt sig i Cabreras Guerillastare, som blev stærkt forfulgt af Dronning Christines Tilhængere. Den lille Pøb saae sig en Dag omringet paa alle Kanter og betragtede sig som retningsløs. Claret loode da, at hvis Forsynet befriede ham, saa at han undgik den truende Fare, vilde han forjage Verden og gaae i Kloster. Han undslap virkelig, indtraadte i den geistlige Stand og blev ved mægtige Beskytterss Bistand først Bisop paa Cuba og senere Skriftefader hos Dronningen, der ved alle de Leiligheder, hvor hendes personlige Tilværelser ikke gjorde sig gjældende, var et blindt Redskab i den juedige Prælats og den som Bedrageresse alt tidligere straffede Nonnes Hænder. Men det var netop Dronningens personlige Tilværelse, som Marfori sigldte sin Opførelse, og selv Søster Patrocino og den snue Skriftefader have derfor ofte forgyves søgt at svække hans Indflydelse. Marfori kaldes af „Le Gaulois“ som en høi, joristjægget, bredskuldret, mustelstærk Mand med et meget simpelt Væsen. Han begyndte sin Løbebane som Skuespiller og tildrog sig i denne Egenkab Dronningens Opmærksomhed. Hun betroede ham de høieste Embeder; han har efterhaanden været Senator, Gouverneur i Madrid, Minister og Hofintendant. Hvilke Fortjenester han havde i sin Herkerindes Dine er saa bekendt en Sag, at vi ikke behøve at dvæle derved; som Grund til det glødende Had, hvormed hans Landsmænd betragte ham, anfører man især hans Brutalitet ligeoverfor de politiske Fanger i Aaret 1836. Hendes katolske Majestæts Favorit er gift med en af Marfori's Broderdøtre og har benyttet sin Stilling til at erhverve en meget stor Formue. Man paastod overalt, at han formelig solgte Statens Embeder til den høistbydende.

Dronning Isabella, der negtede at vende tilbage til Madrid uden Marfori, da det gjaldt om at frelse hendes Krone, har dog ikke vouet at trods de spottelysne Parisere, da hun forlod Pau for at bosætte sig i Frankrigs Hovedstad. Hun afstedigede sin Hofintendant og holdt stille og udmærket sit Indtog i Hôtel du Pavillon de Rohan, hvor alle Forberedelser til hendes Modtagelse vare truffene. Men hvis man tør troe den bekendte Feuilletonist Louis Ulbach, vil den afstedigede Hofintendant alligevel ledsage sin Dronning som en ridderlig Adelsmand, der ikke svigter den Ulykkelige. Ulbach fortæller, at da Marfori for nogle Dage siden traf Forberedelser til at forlade Pau for at reise med det spanske Hof til Paris, gjorde man ham opmærksom paa, at han var berettiget til at blive, hvor han var. „Ja, maaskee er jeg berettiget dertil,“ svarede han med Stolthed, „men jeg vilde alligevel soigte min Pligt. Om jeg end ikke mere er Intendant, er jeg dog ved Hjertets Bånd knyttet til hendes Majestæt. Hvorhen Dronningen begiver sig, følger jeg hende som hendes Skygge.“ Han har ogsaa holdt Ord. En Correspondent fra Paris beretter til „L'Indépendance Belge“, at Marfori er ankommen, og at han beboer det i ringe Afstand fra Dronningens nuværende Bolig liggende Hôtel Louvre. Hun befinder sig saaledes atter i sin Favorits Nærhed, medens Pater Claret ligesom i Madrid hver Dag holder Messe, som hun beærer med sin Nærvarrelse.

Ugens Politik.

Den 12te November 1868.

Ugens vigtigste politiske Begivenhed er den Tale, som Disraeli har holdt ved Lord Mayorens Gilde i London. England trænger fremfor Alt til Fred, og Lord Stanley havde derfor ogsaa gjentagne Gange udtalt, at det burde anvende hele sin Indflydelse, ja i fornødent Fald endog optræde med Fasthed ligeoverfor de Regeringer, hvis Politik og hvis Rusteringer foruroelige den offentlige Mening i saa høi en Grad. Disraeli har ved den ovennævnte Leilighed udtalt sig endnu tydeligere; han gik ogsaa ud fra den Forudsætning, at Freden er en Nødvendighed. Han troede vel ikke paa Krig, men han indrømmede, at Frankrigs og Preussens forfærdelige Rusninger kun ere altfor vel stikede til at indgyde Frygt. Han antog dog, at Lord Stanley, naar han henvendte sig til Stormagterne, vilde være istand til at tilvejebringe en mindelig Overenskomst mellem Frankrig og Preussen, da disse Magter ifølge hans Overbevisning ikke nærede noget sjendtligt Sindelag mod hinanden. Hvorpa den engelske Conseilspræsident støttede denne Overbevisning oplyste han imidlertid ikke, hvis den paa begge Sider af Rhinen herskende Folkstemning kan lægge noget Lod i Vægtskaalet, maa hans Udtalelse virkelig betragtes som høit tvivlsom, ligesom det ikke er nogen Hemmelighed, at de to Cabinetter allerede i lang Tid have undladt at udvegle Ansværelser ad diplomatisk Vei, overbeviste om, at enhver Udtalelse let kunde føre til et Sammenstød. Som et Beviis paa Folkstemningens Bestaaenhet kan anføres, at „Frankf. Journal“ paastaar, at man i Almindelighed nærer Frygt for, at Krigen mellem Frankrig og Preussen vil udbrude senest inden Martz 1869. Det samme Blad gaar endnu et Skridt videre og bebuder, hvorledes Krigen

vil blive indledet. Keiser Napoleon tilfjeller Kong Wilhelm en Skrivelse, hvori han forlanger Ophævelsen af de med Sydtysklands Stater affluttede Militairtractater samt Nomineringen af Mainz og Nordfleswig, og Svaret herpaa vil ikke være tvivlsomt. „La France“ erklærer, at det ikke vil spille Tiden paa at imødegaae disse Paastande, da det er tilstrækkeligt at omtale dem, for at Nationernes sunde Fornuft vil være istand til at bedømme deres Betydning. Derimod jubler „La France“ ved Tanten om en engelsk Mægling og siger: „Hvis det af Disraeli bebudede Skridt virkelig foretages, betænke vi os ikke paa at erklære, at intet andet Skridt flittre vil kunne føre til Maalet. England er paa Grund af sin hele Stilling fortrinligt stillet til at tage Initiativet, og alle retsindige Folk bør ønske, at dets Raad overalt vil møde den Opmærksomhed, som et saa høihjertet Forsøg for tjener. En saadan Optræden staar i en saa fuldstændig Samklang med hele den engelske Politit i vore Dage, at den vil blive fulgt af de Liberale, hvis de komme til Roret, ligesaa vel som af Toriesne, hvis de beholde Magten; i denne Henseende tænker Gladstone sikkert ikke anderledes end Disraeli.“ Naar man tager Hensyn til de alt modtagne Oplysninger om en allerede afflutet offensiv og defensiv Alliance mellem Rusland og Preussen, hvis formaal ikke blot er en Forening af Stridskræfterne under Forudsætning af et eventuelt Angreb fra Frankrigs Side, men som tillige gaar ud paa en eensidig Afgjørelse af det orientalske Spørgsmaal, er det ikke at undres over, at „La France“, der endnu stedse modtager sine Inspirationer fra Udenrigsministeriet, med Glæde seer England opgjve sin Ikke-Interventionspolitik for at optræde mæglende, da et mislykket Mæglingsforsøg meget let kan føre til Gjensyelsen af den tidligere Alliance mellem Vestmagterne.

Det østerrigske Ministeriums Optræden under Forhandlingerne om den fremtidige Armeorganisation rober tilstrækkeligt, at Østerrig ikke vil tøve med at slutte sig til et saadant Forbund, hvis det bliver indgaaet. Under Discussionen om Armeeloven i Deputeretkammeret erklærede Rigskansleren, kjendt han i en Mundskrivelse til Østerrigs Repræsentanter i Udlandet nys har fremhævet, at han ikke har udtalt sig paa en for Fredens Opretholdelse ugunstig Maade, at han vilde gjøre Vedtagelsen af Loven, der forlanger en Bevilling af 80 Millioner Gylden til Hæren, til et Cabinetsspørgsmaal, og Indenrigsministeren gjorde endog i selve Rigsraadet den samme Opfattelse gjældende, som Baron Beust havde hævdet i det saa meget omtalte Udvalgs møde, idet han erklærede, at naar det uundgaaelige Sammenstød i Europa finder Sted, er det et Livsspørgsmaal for Østerrig, om det kan give sine Ord den tilbørlige Vægt, eller om det skal taale, hvad dets Hænder maatte beslutte angaaende dets Fremtid.

I Frankrig har en i og for sig temmelig ubetydelig Begivenhed fremkaldt stærk Ophidselse. Medens Regeringen og den uafhængige Presse, som „Revue Moderne“ siger, i den seneste Tid have levet, om ikke i god Forstaaelse, saa dog paa samme Fod, som de to Damer, der kæmpede med hinanden om Ludvig XIV's Kjærlighed, en Kamp, som Madame de Maintenon beskriver i sine Memoirer paa følgende Maade: „Madame de Montespan og jeg have idag gaaet en lang Spadserefour sammen; vi gik Arm i Arm, Loe og spogede, men vi ere ikke bedre Venner derfor,“ er Hændelsen udbrudt paany. Efter Binards forstandige Mundskrivelse, der befalede Præfecterne at gaae frem med mindre Strengthed mod Bladene, troede man endog, at Regeringen og Pressen virkelig kunde gaae Arm i Arm og understøtte hinanden. Men det er gaaet dem, som det tilfjeldt gif de to Medbeilerinder i Arion — de kunne ikke mere gaae sammen. Adskillige af de uafhængige Blade indeholdt en Opfordring til at reise et Mindesmærke for den demokratiske Folkerepræsentant Baudin, der faldt paa en Barricade den 3die Decbr. 1851, som et Offer for Statscoupet. Politiet har forbudt Indsamlingen, i hvilken adskillige Notabiliteter have deltaget, og har beslaglagt de Blade, der indeholdt Subskribentlisterne, ja uagtet Generalprocureuren og flere anseete Retslærde have fraraadet at anlægge Sag mod vedkommende Blades Garanter, har Justitsministeren, ifølge høiere Ordre, dog negtet at følge dette Raad. De uafhængige Blade sige med Rette ved denne Leilighed: „Hvis Baudin var en Forbryder, hvis han var optraadt paa en uhæderlig Maade, eller hvis han var bleven straffet af Domstolene, kunde Forslaget om at opreise et Monument for ham maaskee betragtes som Trods imod den almindelige Retsbevidsthed. Men det er ingenlunde Tilfældet. Den 2den December havde Republikens Præsident, saaledes som han selv har erkjendt, forladt Lovlighedens Standpunkt. Man har senere kunnet sige, at den paafølgende Afstemning frifjendte ham, men den 3die December havde han endnu ikke modtaget Absolution. Lovligheden var altsaa fuldstændigt paa Statscoupsmodstandernes Side. Har Regeringen nu ifinde at paastaar og lade Domstolene erklære det Modsatte? Det vilde være et dristigt Skridt, der neppe vil lykkes. Lad Regeringens Talsmand længe nok lovprise den 2den December, dertil ere de berettigede, ligesom vi have Ret til at nære den modsatte Anskuelse. Men at lade Retsfærdighedens Haandhavere paastaar, at det var en Forbrydelse at sætte sig mod Statscoupet, det vil hverken kunne lykkes

ligeoverfor Domstolene eller ligeoverfor den offentlige Mening." Selv Blade som «La France» finde, at det af Regeringen foretagne Skridt er høist uflogt; Hensigten dermed, siger de, var at forhindre en Demonstration, og Resultatet har været, at den har antaget langt større Forhold, saa at den ikke mere kan betragtes som en Demonstration, men som en Protest.

«L'Opinion nationale» bringer den sorgelige Efterretning, at Hovedredacturen for «Le Siecle», Gavin, der saa ofte har skrevet til Gunst for Danmark, er bleven ramt af et apoplektisk Slag, og at der kun er meget ringe Haab om, at han kan gjenvinde sit Hælbred.

Conferencen mellem de forskjellige Partier i Spanien under Drogas Forsæde har i den seneste Tid daglig holdt langvarige Møder og er omfattet bleven enig med Hensyn til Valgloven. Enhver femogtyveaarig Spanier er Valger, naar han ikke er dømt for en vanærende Handling. Valgene til Cortes foregaae saaledes, at enhver Provinds vælger for sig; 45,000 Valgere danne en Valgfreds og vælge en Deputeret. De Deputeredes Antal bliver 350. Paa Cuba er Tilstanden ingenlunde saa beroligende, som man i Begyndelsen var tilbøielig til at antage. Opstanden er endnu ikke fuldstændigt undertrykt, og man antager ikke, at den nye Generalgouverneur vil være istand til før om en Maaned at begive sig paa sin Post. Et Telegram fra New York af 11te November bebuder nye Forvillinger, idet Amerikanerne nemlig synes tilbøielige til at fiske i rørt Vand; de organisierte Friskarere, der skulle afgaae til Cuba, og der tilføies, at Unionens Regering er «officielt» uvidende derom.

Ved Lord Mayorens alt omtalte Gilde meddeelte de nordamerikanske Fristaters Gesandt, Reverdy Johnson, at alle Stridigheder mellem England og Unionen nu kunne betragtes som bilagte. Ifølge «Times» skulle samtlige Stridsspørgsmaal overgives til fire Voldgiftsmand af begge Nationer, som, hvis de ikke blive enige, vælge en Opmand; Alabamafagen skal derimod afgøres af Kongen af Preussen. De amerikanske Blade meddele, at Lord Stanley og Fristaternes Gesandt ere blevne enige om at sammenkalde en blandet Commission bestaaende af otte Engelskmænd og otte Amerikanere; denne Commission skal møde i London og endelig afgjøre alle de til den indkomende Reclamationer baade fra engelske og amerikanske Uundersaatte. I det folkeretlige Spørgsmaal om «Alabama» skal derimod Keiseren af Rusland være Voldgiftsmand.

M.

Litteratur.

— «Udflugter paa Naturvidenskabens Omkærter» af Rudolf Warberg er en temmelig stor Bog, der mest indeholder Anmeldelser og Revueltoner, som tidligere have staaet i «Dagbladet», «Folkets Avis» o. s. v. De udmærkede sig alle ved en klar og tydelig Fremstilling, og deels give de Anvisning paa og Forklaring af forskjellige Lærer, deels meddele de Forfatterens egne Observationer, saa at man ikke læser dem uden at fængsles baade ved Emnerne og ved Behandlingen. Uagtet det Hele er et Aggregat af forskjellige Smaating, forenes de dog ved den Grundanskuelse, der gaaer igjennem dem; at denne er materialistisk og polemisk mod allehaande overleverede Begreber og Forestillinger, er det maaskee rettest at tilføie. (P. G. Philipsens Forlag.)

— «Fältskärens berättelser» af den finske Digter Topelius, som i sit Hødeland og i Sverig nyder særdeles stor Anseelse, men i Danmark kun er lidet kendt, forelægges nu for vor Læseverden i en Hefte-Udgave, der begynder med «Gustav Adolf och Trettioåriga Kriget». Hvert Hefte ledsages af Ordforklaringer. Vi skulle senere komme tilbage til dette Værk, naar dets Udgivelse er færdig lidet længere frem; at det i høj Grad fortjener Udbredelse hos os, kan der ikke være Tvivl om. (Forlagt af Alb. Bonnier i Stockholm.)

— Under Titelen «Af mit Liv og min Tid» har Professor Th. Overfou udgivet et anseeligt Octavbind, som indeholder hans Livs Erindringer fra hans Fødsel 1798 indtil 1830. Det har altid noget Glædeligt, at see et Menneske arbejde sig frem fra en i alle Henseender kummerlig Stilling til en fremragende Plads; det har noget særligt Tilvækkende, naar man faaer at see, hvorledes han arbejder sig frem. Og det viser Forfatteren os i denne Bog, der er skrevet med den største Mulighed Aabenhed, netop saa frit og ugenæret, at den ikke, hvad der undertiden er Tilfældet med Selvbiographier, paa tvinger Læseren nogen Tilfættelse eller Hemmelighed, som han ønsker at være fri for. Han skildrer med en tro Erindring sine Forældre og Livet i deres fattige Kjølder, hvor der ofte manglede det daglige Brød, hvor der ogsaa ofte, navnlig i den senere Tid, da Sønnen begyndte at føle Misnøie med den Stilling, hvortil hans Forældre havde bestemt ham og haade maattet bestemme ham, faldt haarde Ord, men hvor der dog midt i Armoden herskede et godt og sundt Familieliv. Han tegner en Række Billeder fra sin Barndomstid, der ere udførte i en Detail og med et virkelig Humør, som gjør dem saare tiltalende og lader dem fremtræde som gode Illustrationer til vor Kulturhistorie. Et og Andet er maaskee udført med saa

megen Detail, at den vækker nogen Mistanke med Hensyn til Forfatterens strenge Nøiagtighed i at følge Erindringerne, men det er kun undtagelsesviis, at Læseren fristes til at spørge: Løber her ikke lidt «Lichtung» med iblandt den historiske Fortælling? Dintrent den første Halvdeel af Bogen optages af den egentlige Barndomstid indtil Confirmationen, og dette Afsnit læses med uideelt Fornøielse. Da begynder den egentlige Kamp for at naae frem til noget Høiere, og i de følgende Afsnit læser man med Interesse Forfatterens Skildring af denne Kamp, ser de Banfeligheder og Sjælvordigheder, han har havt at slide sig igjennem og de tilsvarende Tilfældigheder, der mange Gange have været afgjørende for at bestemme den Retning, som hans Udvikling skulde tage. Den sidste Deel af Bogen omfatter hans Ansættelse og Liv ved Theatret, og denne Deel indeholder mellem Meget, der allerede er bekendt fra hans store Værk «Den danske Skueplads», livlige Skildringer af Forholdet imellem Personer, der blot paa Grund af deres Livsstilling engang have bemægtiget sig den almindelige Interesse. I dette sidste Afsnit findes et Par længere Stykker, som man kunde have ønsket noget forfærdede, saaledes den lange Gjengivelse af hans Samtaler med Ruge paa Reisen fra Odense til Snoghøj (S. 302—315) og hans Stridigheder med Nielsen i Anledning af «Jarens Tage». Imidlertid ere disse enkelte Mangler eller rettere Overflødigheder saa smaa og hænge saa nøie sammen med Overfløus Individualitet som Fortæller, der ikke tillader ham at fatte sig i Kortshed, at vi ikke have noget imod at høre den Visning, at de maaskee egentlig kun ere fremdragne her, fordi en Anmeldelse dog skal have noget at udsætte ved den Bog, der ligger for ham. Vi kunne roligt anbefale Bogen til vore Læsere, af hvilke Ingen vil føle sig skuffet ved den. (Chr. Steen & Søns Forlag.)

— «Damerne's Noterings-Calender» for 1869 er en net lille Aarbog, indeholdende blandt Andet Brudstykker, med Hentydning til de forskjellige Maaneder, af kjendte danske Digtere, Fødsels- og Dødsaar for en Mængde danske Forfattere og Kunstnere, samt en alfabetafskrevet Forklaring af Blomsternes Betydning. Sidstnævnte lille Ordbog kan ogsaa faaes i et Særtryk. (Westrup & Oders Forlag.)

— Prisen for de udkomne Calendere bærer dog Chr. Thorkiljens «Souvenir 1869», hvortil han iaar har erholdt en Række smukke poetiske Bidrag fra vore første Forfattere; vi nævne særligt Blougs, Hauchs og Bødschers, samt Andersens Eventyr. Bogens Indhold optages forøvrigt af hvide Blade for hver Dag i Aaret, der sidde rede til at udfyldes med Vedkommendes egne sindrige Tanker eller Noteringer. Den forskjelligartede Klædning, hvori denne «Souvenir» fremstiller sig, er særdeles elegant og røber megen Smag.

— «Illustrerad Stockholm» af G. Scheuch har fra 1860, da den udkom, vundet saa stor Udbredelse, at den næsten er overskudt at omtale Bogen nu; det stæer ogsaa kun fordi den er gaaet over til et nyt Forlag (Boghandler Thörnqvist i Landskrona). Selv om den i Thomées «Sverige» har fundet en Medbeiler i Beskrivelsen af den svenske Hovedstadens Mærkværdigheder, der er saa meget farligere, fordi der altid søges Rejsebøger af nyeste Datum, vil den dog med Rette hævde sin Plads ved sin velbevarede Text og ved en rigelig Forsyning med smukt udførte Træsnit.

— «Samlede Afhandlinger» af N. Keyser, sluttende sig til Forfatterens «Efterladte Skrifter» og ligesom disse udgives af Prof. Ruge, foreligger nu fuldstændigt. Størstedelen af Bogen optages af de to Afhandlinger om «Nordmændenes Herkomst og Folkeslagstætte» og «Nordmændenes Religionsforfatning i Hedendommen», hvilke Afhandlinger tillige have stor og fortværlig Interesse for Danske. Tredie (og sidste) Hefte, hvormed der følger et smukt stemt trykt Billede af Keyser, indeholder to mindre Afhandlinger om den norske Samfundsbordens Udvikling i Middelalderen og om Norges Rigsvaaben og Flag. (P. T. Mallings Forlag i Christiania.)

— «Elias Hagen, historisk Roman» af Th. Rasmøhr. Forfatteren, som tidligere under Mærket P. P. har skrevet Romaner, blandt Andet om Niels Juul og Tordenkjold, har denne Gang valgt den mellemliggende Tid, de første Aar af den attende Aarhundrede, idet han navnlig fører sin Helt og hans tjenende Vaabenfælle til Syden for at deeltage i den spanske Arvefølgekrig. Uden at være i Besiddelse af poetiske eller egentlig litteraire Evner har Forfatteren saa meget Talent til at skrive en livlig Bog, at hans Arbejde bliver underholdende for ukritiske Læsere, altsaa mest stikket for Ungdommen. Dets væsentligste Svagheit i saa Henseende er vel den, at en naive Læser kan tage altfor Meget for gode Varer og blive forvildet i sin Opfattelse af Livets virkelige Forhold og aandelige Potenser; men man kan antage, at Indtrykket dog ikke bliver saa overdrevet stærkt, og at det Ufunde i nævnte Retning kan opveies af det Djarve og Rasse samt af den patriotiske Kjærlighed, der særligt vil være stikket til at virke paa den Unge Sind, medens tillige det historiske Stof kan lede Interessen i en Retning, hvortil det er godt at den bliver vænnet. (Chr. Steen & Søns Forlag.)

— «Historiens vigtigste Begivenheder, fragmentarisk fremstillede af Dr. ph. J. P. Bang, Adjunct i Kønne, slutter sig i Størrelse og tildeels i Anlæg nærmest til Koføeds bekjendte lille Lærebog. Sjældnt Bogen vistnok er noget bedre end Koføeds, der nu er forældet, forekommer det os dog ingenlunde, at Forfatteren har løst sin Opgave egentlig heldigt; men at hans Bog kan bruges, skal ikke negtes. (Forlagt af Th. Sandrup.)

— «Folkelæsning» Nr. 17 indeholder «tre nordiske Folkelivsbilleder», nemlig «Nybyggerne paa Grimstehamn» af Almquist (oversat), «Hosekræmmeren» af St. St. Blicher, og «En glad Gut» af Bjørnson — alle tre udmærkede og tilfammen en særdeles god Læsning, som vi ret vilde ønske al Udbredelse. (Hos G. E. C. Gad.)

— «Diebliffets Barn» af Valdemar Thrane (Pseudonym), en original Fortælling paa over 350 Sider. Man mærker let, at Forfatteren ikke er ret søet eller synderlig Herre over, hvad han vil; ogsaa synes hans Skildringer afvejlende grebne temmelig realistisk og noget phantastisk eller ud af Romaner. Imidlertid er der i de realistiske gjengivne Afsnit endel Sandhed, som gjør disse ganske vellykkede, og hele Bogen er skrevet ud af en god Villie, som gjør et godt Indtryk, samt med saamegen Begavelse, at den ikke bliver trættende. Da nu enhver Art er god, undtagen den fjedelige, er «Diebliffets Barn» forsaavidt en god Bog; ialtfald er den bedre end mangen anden, der ikke har faaet Bifald, saa at man, naar man ikke stiller for store Forordringer, nok kan finde Underholdning ved at læse den. (Forlagt af Wisbeck i Kolding.)

— «Kung Rampsinit, österländsk saga af Kol», indeholder paa 77 Sider en verificeret Gjengivelse af den bekjendte Historie om Kongen og den snilde Tyv, Sønnen af hans Bygmester, samt en Indledning og en Udgangsmoral. Den i sig selv gode Historie har ikke vundet ved Forfatterens Behandling, hvis hele pompeuse Stil hverken svarer til Emnet eller i sig selv har virkelig Kyske. (Stockholm. Hiertas Forlag.)

— «Historiska romaner» af Pehr Sparre. I. «Den siste friseglaren». Denne Fortælling er 36 Aar gammel, men har længe været udsolgt og eftersøgt; den udgives i særdeles billige Hefter. Vi skulle, naar den er færdig, komme tilbage til den med saa udfærlig Omtale, som Pladsen tillader. (Forlagt af Alb. Bonnier i Stockholm.)

— «Samlede historiska noveller» af G. H. Mellin. Disse Fortællingers Emner ere hentede fra alle Tidsrum af Sverigs Historie, ligesom den graae Middelalder til den danske Krig i 1848, ja den sidste kaster endog apokalyptisk et Blik ind i Fremtiden. Skrevne paa en populair Maade, egne de sig vel til at give Læseren en Række Billeder af forskjellige romantiske Begivenheder og Personer. Formentlig ville især Skolebibliotheker og lignende Samlinger kunne være tjent med at besidde dem. (Alb. Bonniers Forlag i Stockholm.)

Fra Waage i Gudbrandsdalen.

Mange af os kjende den gamle Vises Ord:

De Bønder fra Waage, Løjs og Lom,
Med Karpen Dye paa Nakke,
I Bredeløyd tilfammen kom,
Med Skotten vilde de snakke —

Og vi vide, at Dalen blev en Stordaal, som Saga indristede med uforgængelig Skrift paa sine Tavler. Men færre kjende synderligt til Waages Bygd, sjældnt den fuldtvøl fortjener at tages i Disyn.

Fra Gudbrandsdalens store Dalføre stæer Waage sig ind som en Siddegren, med Fortættelsen Lom. Paa den maleriske Ve fra Romundgaard i Sel, Waages Anne, overseer man den smilende Dalbund med frodige Agre og velbyggede Gaarde, mellem hvilke Dtaelven flinnende bugter sig, medens flooklædte Vase som en grøn Kamme slynge sig om det prægtige Billede.

Denne Bygd var allerede velstaaende i Hedensold. Da Olaf den Hellige havde været Konge over Norge i syv Aar — siges der i hans Saga — drog han om her paa Egnen for at kristne Folket og kom over Njeldet med til Dtaelven, saa at han kunde see langs med gjennet Bygderne paa Elvens Sider. Kongen udbrod da: «Stor Skade er det, at saa fager en Bygd skal nedbrændes!» Thi dengang forkyndtes den hvide Christs Lære mest ved Ild og Staal. Han slog sig ned der en Stund, stæer Budstikken op og stævne de Bønderne til sig baade fra Waage og Lom, idet han lod dem sig, at de enten skulde holde Slag med ham, eller taale at see deres Bygd brændt, eller tage ved Christendommen og give ham deres Søner til Gidsler. Det lod fredeligere af her end paa andre Steder i Norge; thi de fleste drog til Kongen og gif ham tilhaande, saa at der ikke stæte Bygden nogen Overlast; men Kongen og Biskop Sigurd lode Præster blive efter sig paa Lom og Waage.

I den senere Middelalder, ved det fjortende Hundrebaar, fandtes allerede de samme Gaardnavne som nu; Sandbogaardene, Sve, Blesfom med flere, og endnu beboes disse af de samme Etter, hvis Forfædre bare Litter baade af Baroner og Riddere; her levede de mægtige Adelslægter Brat og Gjesling, der eiede Sandbo og Sve, og deres kostfærdige Efterkommere kunne saaledes gjøre sig til af at være ligesaa gode Adelsmænd, som nogen i Norden. Alle disse Gaarde ligge ved den østlige Deel af Eøen Vaagevandet, ved Dtaelvens Udløb fra dette; Vaagevandets Bredder ere ogsaa næsten overalt godt bebyggede, men de steilere Omgivelser give her kun Plads for mindre Gaarde. En af de mærkeligste af disse er Gaarden Storvik, der ligger lige ved den stummende Teseis Udløb i den nævnte Sø. Det er en malerisk gammel Bondegaard

Gaarden Storvik i Vaage. Tegnet af J. Bred.

med mange Bjælkehuse, blandt hvilke især det gamle Stuehus med sin Svalegang træder frem. Fra Gaarden har man en smuk Udsigt over det bleggrønne Vaagevand, og i Baggrunden sees Begyndelsen af Loms Dal-fære, tilhøre for det leglesfor-medede Bjeld, der hæver sig ved Vandets vestlige Bred. Paa Gaarden høres stadigt det idelige Brag af de mange nærliggende Bøse, som Teseis selv danner under sit vilde Løb mellem steile Klipper. Af den næstsidste Bøse give vi idag en Tegning af den i sin feireste Ungdom bortkaldte Konstner. Med en betydelig Vandmasse styrter den sig over hundrede Fod ned mellem steile, sorte Klipper, over hvilke gamle Furutræer lude ud, trænges saa sammen i en smal brusende Rende og falder endelig, efter at have dannet en mindre Bøse, med et roligere Løb ned i Vaagevandet.

Dpløsning paa Gaarden i Nr. 476:

Gaafesine.

Dpløst af Governikow, Frederikke paa H-gaard, A. B., Fremad, benne i Bjørnegaden, Kroen S. G., Adolph i Fredericia.
Dpløst paa Vers af Div...
— som "Frisoren" af S. S. i Selsinger.
— "Gaarde" af J. H. Rose.
— "Dumtrianer" af Ge i Re.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er udkommet:

2den (Godtkjops-) Udgave af
Svenskerne paa Ironborg,

historisk Roman i 2 Dele,
af H. F. Ewald.

Indhold: I. Syner. — Ved Tjørnehækken. — Fru Helle Lene. — Kongemødet. — Krig. — Paa Valdby Bakke. — Et naadeløst Herskab. — Mælske. — Kong Carl som Artillerist. — Hilsen og Svar. — Kong Carls Arvebrev. — Rømmet. — To Holstenere. — I Nattens Mørke. — II. Inden lukte Døre. — En ny Ven. — Peer O'sen som Dobbeltgænger. — Troskabsbogen. — En Snare. — Forstødt. — Tung Luft. — Autor. — Under Jorden. — Flugt. — Godt Følgeskab. — Dyr kjøbt. — Den bitre Kalk. — De sidste Solglimt. — Vigtigt Budskab. — Afvæbnet. — Hans Steenwinkels Brudegave. — Slutning.

Udkommer i 6 Hefter à 40 Sk. og vil være sluttet i Begyndelsen af December.

1ste Hefte 40 Sk. ligger til Gjennemsyn i alle Boglader, hvor Subscription modtages.

Af samme Forfatter er tidligere udkommet:
Valdemar Kronens Ungdomshistorie, Roman i 2 Dele, 2det Oplag, 1 Rd. 32 Sk.
Familien Nordby, Roman i 3 Dele, 4 Rd. 48 Sk.
Johannes Falk, Roman i 2 Dele, 3 Rd. 72 Sk.

Paa Undertegneds Forlag er udkommet:

Læsebog med Billeder

for yngre Børn.
udgiven af
Julie Heins.
Billederne tegnede af Kyhn, Peters og Exner.
Pris indb. 1 Rd.
J. H. Schubothes Boghandel,
Badstuestræde 17.

Waske- og Badesvampe,

af fine og simple Kvaliteter fra 4 Sk. til 12 Rd. pr. Stk. faaes i Gothersgades Materialhandel Nr. 9 hos
M. L. Møller & Meyer.

Wang-Wang,

tilligemed andre ægte franske Extraitter fra Lubin, og Coudray, samt ægte Ess. Bouquet fra Bayley & Co. i London faaes i Gothersgades Materialhandel Nr. 9 hos
M. L. Møller & Meyer.

Emil Sporré's Svampelager,

Hjørnet af store og lille Regnegade Nr. 1, har atter modtaget en ny Sending af Toilet- og Vadske-svampe, samt Vogn- og Badesvampe, alle prima Vare til billige Priser. Ordre til Provindserne effectueres mod Postforskud.

Dode.

Poieseretsadvocat Peder Jacob Homann, der i Forening med sin Broder har anlagt Kvartieret Homannshøjen i Christiania, † der den 2de Octbr., 50 Aar.
Haveli Cobb, amerikant Statsmand, der under Buchanan's Præsident-skab var Unionens Finansminister, † 9 Octbr. i New York, 53 Aar.
W. Th. Schiller, Chef for det store Handelshuus „Gebrüder Schiller & Co.“ i Hamborg, † der den 25de Octbr., 63 Aar.

ADOLPH RAMANN'S

Højbroplads 13,
Kjøbenhavn.

brændte Java-Caffe
priisbelønnet paa Verdensudstillingen i Paris 1867,
anbefales til 3 Mk. 12 Sk., 3 Mk. 8 Sk. og 3 Mk. 4 Sk. pr. Pd.

Ægte Mocca

smukke gule Perlebønner, som i Aar er billigere end fineste Java-Caffe,

raa 2 Mk. 12 Sk.,
brændte, hele eller malede 3 Mk. 8 Sk.

Ægte Jean Maria Farina

pr. Kasse med 6 Fl. 4 Rd. Pr. Fl. 4 Mk., 6 Mk. og 12 Mk.
Gothersgades Materialhandel Nr. 9.
M. L. Møller & Meyer,

Dampstødt ægte Kryderier

i smukke og hensigtsmæssige Glas med Glasprop, hvori Kryderierne i overordentlig lang Tid beholde deres Kraft og Aroma, faaes i Gothersgades Materialhandel Nr. 9, hos
M. L. Møller & Meyer.

Østergades Materialhandel.

Kryderier og andre Husholdnings-artikler.
Chocolader og andre Delikatesser.
Alle Sorter Svampe.
Indenlandske og fremmede
Parfumer.

18. Østergades Materialhandel. 18.

Ægte Esprit de Valdemar

fra Apotheker Aarsleff i Præstø: Pr. Kasse med 6 Flasker
2 Rd. Pr. Fl. 2 Mk., 3 Mk. og 7 Mk.
M. L. Møller & Meyer,
Gothersgade Nr. 9.

Johan Friis.

Handel med Oliemalerier. Store Kongensgade 6, ved Kongens Nytorv.

Veirforholdene paa Landbohøjskolen

fra den 6. til den 12. November incl.

Date.	Middelvarme (C. °)	Højste Varme.	Løveste Varme.	Regn- og Sne- mængde (L. 2 i pEt.	Lufttryk.	Regnhøide i Linier.
6te ..	3,31	6,6	0,8	87,5	27" 5,84	4,05
7de ..	3,81	5,1	+1,2	94,0	27" 9,20	0,15
8de ..	3,74	5,2	2,5	87,0	27" 9,86	0,70
9de ..	2,11	4,3	1,0	68,0	28" 0,43	
10de ..	2,11	4,0	1,0	69,5	28" 1,95	
11te ..	+0,06	2,8	+1,7	85,0	28" 3,67	0,05
12te ..	2,81	4,3	+1,7	85,0	28" 6,25	0,05

Anm. Middelvarmen er bestemt ved Jagttageller Kl. 7, 12 og 11 og Lufttrykket som Middelalder af Jagttageller Kl. 8, 10 og 2.

Verdens-Barometret.

Sted	Dato	Barometret (pEt.)	Temperatur (C. °)
London	12 November	3	54 3/4
Paris	"	3	71. 77.
Bien	11	5	58 20.
Berlin	"	3 1/2	Staats-Sch. 81 3/4
Kjøbenhavn	13	4	Rgt. Obligat. 86 3/4

Theater- og Balvister

i nyeste Mønstre bortsælges billigt i Peter Larsens Fabriks-udsalg Grønnegade 23 skraaes for Ny Adelgade.

Paa Undertegneds Forlag er udkommet:

Digte af Carl Bagger.

I Udvalg ved Vilhelm Møller.
Pris 64 Sk.
J. H. Schubothes Boghandel,
Badstuestræde 17.

Paa vort Forlag er udkommen:

Arabere og Babylere.

Skildringer
af Carit Etlar.
Med Billeder.
Pris 1 Rd.

Af mit Liv og min Tid.

(1798—1830.)
Af Th. Overskou.
Pris 2 Rd. 48 Sk.

Chr. Steen & Søn.

Til Laurent. Vort Svar staaer i Deres egen Skizze: „Men hvad troer De vel, at Verden vil sige?“
- V. B. Det nye Begravelsescapel paa Assistentskirkegaarden har været afbildet i vort Nr. 431.
- Fbg. i H. Jo, noget senere hen paa Vinteren.

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn.